

Posudek vedoucí práce na diplomovou práci Kristýny Janatové

Obraz ženy ve filosofické reflexi

Předložená diplomová práce se věnuje problematice ženy ve filosofii 20. a 21. století. Studentka je sama zaangažovaná na tomto problému, nikoli jen z pozice ženy, ale také lidsky a individuálně, navíc v kontextech, v nichž problém promýšlí – uplatnění ženy v zaměstnání a jeho význam pro její emancipaci, vztahové záležitosti žen a mužů, rodina, manželství, láska, poznání, tělesné prožívání atd. Dá se říci, že práce postupně vyzrávala v tom smyslu, že autorka byla stále více schopna nahlédnout problematiku širěji a ve filosofickém a také humanitně vědním kontextu.

Zprvu se autorka nechala vést významnými mysliteli a myslitelkami 20. století E. Frommem, Simonou Beauvoirovou, E. Lévinasem ad., od nich čerpala inspiraci. Vůči jejich úvahám se vymezuje tázáním a domýšlením významu řečeného a činí tak samostatně, nikoli naivně a subjektivně.

Struktura práce odpovídá této inspirovanosti. Studentka promýšlí motiv ženy v souvislosti s láskou (analyzuje ve frommovském duchu lásku mateřskou a otcovskou, lásku partnerskou a lásku k dětem, jejich povahou, ženu v souvislosti s manželstvím a rodinou, prací a povoláním, vztahem žen k ženám, poznáním a sebepoznáním ženy a tělesným prožíváním ženství. Jedna část je věnována feminizmu, jeho podobám a kritické analýze feminizmu liberálního, socialistického a radikálního.

V úvahách nalezneme podstatnou inspiraci z práce Jaroslavy Peškové a její úvahy na téma „Bádají ženy jinak?“, kde vyvrcholením úvah o jinakosti není dokazování stejných kvalit v myšlení a bádání, ale důležitá nebo přímo nezbytná komplementarita mužského a ženského myšlení a poznávání, která v nejrůznějších oborech a lidských činnostech může přinést teprve významné výsledky a objevy.

Práce je napsána pěkným kultivovaným jazykem, autorka vedle filosofické pramenné literatury čerpá z nejrůznějších zdrojů – včetně společensko vědní oblasti i empirického výzkumu a statistických dat, kterými dokládá svá tvrzení. Autorka si klade otázky, promýšlí nejrůznější kontexty v dialogu s prameny a protrahuje v závěru své úvahy do pedagogického rámce občanské výchovy a základů společenských věd.

Práce splňuje všechny požadavky kladené na práce diplomové. Doporučuji ji k obhajobě.

Pro následnou diskusi k obhajobě navrhuji, aby se studentka zamyslela na otázkami:

1. Jak Beauvoirová promýšlí možnosti skloubení profesní kariéry ženy a naplnění tradiční role matky a manželky?
2. Co autorka vidí jako nosné a smysluplné a naopak jako překonané a zbytečné v dnešním stadiu emancipace ženy.
3. Jaký je názor autorky na pozitivní diskriminaci žen nebo na kvóty účasti žen v zastupitelských orgánech či politických grémiích.

V Praze dne 19. 5. 2020

Podpis vedoucí práce: doc. PhDr. Naděžda Pelcová, CSc.